

Otto-oikeuden käyttäminen liikunta- ja kulttuurilautakunnan päätökseen 13.5.2026 § 46 ja Isojen liikuntatilojen palveluverkkosuunnitelman hyväksyminen vuosille 2026–2030

908/12.04.00/2026

Kaupunginhallitus 01.06.2026 § 136

Valmistelija: hallintojohtaja Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Liikunta- ja kulttuurilautakunta on 13.5.2026 tekemällään päätöksellä § 46, hyväksynyt päätöksen liitteenä olleen Kouvolan isojen liikuntatilojen palveluverkkosuunnitelman 2026–2030 ja päättänyt lähettää sen tiedoksi kaupunginhallitukselle ja valtuustolle.

Koska kyse on kaupungin kannalta strategisesti ja taloudellisesti merkittävästä palveluverkkoa koskevasta linjauksesta, on toimivalta palveluverkon hyväksymisestä kaupunginvaltuustolla.

Siten liikunta- ja kulttuurilautakunnan edellä viitattuun päätökseen on tarpeen käyttää kaupunginhallituksen toimesta otto-oikeutta. Liikunta- ja kulttuurilautakunnan kyseistä päätöstä tulee muuttaa siten, että palveluverkkoratkaisu saatetaan kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Muilta osin lautakuntavalmistelu huomioidaan osana kaupunginvaltuustolle tehtävää päätösehdotusta ja päätöksentekoon tuotavaa isojen liikuntatilojen palveluverkkoesitystä.

Asian valmistelun tausta ja kuntastrategian mukainen peruste valmistelulle

Liikunta- ja kulttuurilautakunnan päätöksentekoon on liikuntapäällikön vastualueella valmisteltu isojen liikuntatilojen palveluverkkosuunnitelman ja liikunta- ja kulttuurilautakunta todennut käsittelyssään 13.5.2026 § 46 asian osalta seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 13.11.2023 § 90 osana 2024–2027 taloussuunnitelmaa muutoksista uimahalli- ja jäähalliverkkoon. Kuusankosken uimahallin toiminta päättyy Urheilupuiston uuden uimahallin valmistuessa. Inkeröisten ja Valkealan uimahallien osalta päätökset olivat ehdollisia tekniseen käyttöikään, terveysturvalliseen käyttöön ja käyttäjämäärän vähenemiseen liittyen.

Kouvolan liikuntapaikkaverkkoa on alkuvuonna 2026 arvioitu kokonaisuutena kaupunginjohtajan toimeksiannosta osana laajempaa sivistyspalveluverkon tarkastelua. Tarkastelussa on painotettu erityisesti suurten liikuntatilojen nykytilaa ja tulevaisuuden näkymiä huomioiden tilojen käyttöaste, kustannusrakenne sekä korjaustarpeet. Arvioinnissa

on lisäksi huomioitu väestökehityksen vaikutukset sekä kaupungin taloudelliset mahdollisuudet ylläpitää ja kehittää palveluverkkoa.

Kouvolan kaupungin liikuntapaikkaverkkoa on tarkasteltu kaupunginjohtajan toimeksiannosta alkuvuonna 2026 osana sivistyksen laajempaa palveluverkkosuunnittelua. Liikunnan palveluverkkosuunnitelmaa on käsitelty kaupungin johtoryhmässä, sivistyksen palveluverkkojen ohjausryhmässä sekä kaupunginhallituksen iltakoulussa. Tarkastelun tavoitteena on ollut muodostaa kokonaiskuva isojen liikuntatilojen määrästä, käytöstä, kustannuksista, teknisestä kunnosta sekä korjausvelasta suhteessa kaupungin väestökehitykseen ja taloudellisiin reunaehtoihin.

Tarkastelu kattaa uimahallit, jäähallit sekä liikunta- ja palloiluhallit. Lisäksi valmistelussa on arvioitu tilojen käyttöastetta, käyntikertakohtaisia kustannuksia sekä seurojen lisenssiharrastajamäärien kehitystä keskeisissä lajeissa.

Suunnitelmatyö on toteutettu helmi-huhtikuun välisenä aikana sivistys- ja liikuntapalveluiden virkamiesjohdon toimesta. Suunnitelman laatimisesta vastanneen työryhmän jäseninä ovat olleet sivistysjohtaja Veikko Niemi, liikuntapäällikkö Teemu Mäkipaakkanen sekä seurakoordinaattori Veli-Pekka Hämäläinen. Työssä asiantuntijatukena on toiminut North Sport Consulting Oy. Isojen liikuntatilojen palveluverkkosuunnitelma 2026–2030 on liitteenä.

Liikuntatilojen vertailu ja harrastajamäärät

Vertailun perusteella Kouvolassa on määrällisesti enemmän suuria sisäliikuntatiloja kuin verrokkikaupungeissa. Ero selittyy erityisesti kuntaliitosten kautta syntyneellä laajalla liikuntapaikkaverkolla.

Seuroissa tapahtuvan liikuntaharrastamisen osalta suurimmat lisenssiharrastajamäärät kohdistuvat jääurheiluun, voimistelulajeihin sekä palloilulajeista erityisesti salibandyyn ja koripalloon. Lisenssimäärät ovat useissa lajeissa laskevia, mikä liittyy erityisesti lasten ja nuorten ikäluokkien pienenemiseen. Arvioidut lisenssiharrastajamäärät ovat jääkiekossa noin 1 650, salibandyssä noin 480, koripallossa noin 420, cheerleadingissa noin 300, voimistelulajeissa noin 150, taitoluistelussa noin 200, lentopallossa noin 80 ja uinnissa noin 60.

Uimahallit

Kaupungilla on kolme uimahallia, jotka sijaitsevat Kuusankoskella, Inkeröisissä ja Valkealassa. Näiden yhteenlasketut vuosikustannukset ovat noin 1,2 miljoonaa euroa. Kuusankosken uimahallin tekninen kunto on arvioitu välttäväksi ja muiden tyydyttäväksi. Uimahallien yhteenlaskettu korjausvelka on noin 12,5 miljoonaa euroa.

Käyntikertakohtaiset kustannukset vaihtelevat merkittävästi. Inkeröiden uimahallissa kustannus on noin 11 euroa käyntikertaa kohden, Kuusankoskella noin 5 euroa ja Valkealassa noin 3,5 euroa.

Jäähallit

Kaupungilla on neljä jäähallia, joiden yhteenlasketut vuosikustannukset ovat noin 1,9 miljoonaa euroa. Jäähallien tekninen kunto on vähintään tyydyttävä ja niiden yhteenlaskettu korjausvelka on noin 7 miljoonaa euroa.

Käyntikertakohtaiset kustannukset vaihtelevat siten, että Inkeröiden jäähallissa kustannus on noin 15 euroa, Kouvolassa noin 7,5 euroa, Valkealassa noin 7 euroa ja Kuusankoskella noin 5 euroa.

Tulojen lisäämiseksi on toteutettu toimenpiteitä, kuten jäähallien aukiolojaksojen pidentäminen sekä aikuisten käyttömaksujen korottaminen. Valtuuston asettamaa 300 000 euron vuotuista tulotavoitetta ei ole mahdollista saavuttaa nykyisillä käyttöasteilla, resurssitasolla tai toiminnan laajentamisella. Tavoitteen saavuttaminen edellyttäisi merkittäviä rakenteellisia muutoksia.

Liikunta- ja palloiluhallit

Kaupungin liikunta- ja palloiluhalliverkkoon kuuluu yhteensä 11 hallia, joista valtaosa on koulukäytössä. Hallien yhteenlasketut vuosikustannukset ovat noin 1,6 miljoonaa euroa. Tilojen tekninen kunto on pääosin tyydyttävä ja korjausvelkaa on yhteensä noin 22 miljoonaa euroa.

Yhteenvedo palveluverkon tilanteesta

Palveluverkon kehittämisen keskeisenä perusteena on tarve sopeuttaa liikuntatilojen määrä ja rakenne vastaamaan muuttuvaa kysyntää sekä kaupungin taloudellista kantokykyä. Tarkastelu osoittaa, että liikuntatilojen määrä on verrokkikaupunkeihin nähden suuri, korjausvelka merkittävä ja käyttökustannuksissa on suuria eroja. Harrastajamäärät ovat pääosin laskevia ja verkko on muodostunut historiallisesti siten, että se ei kaikilta osin vastaa nykyistä kysyntää.

Urheilupuiston uimahallin peruskorjaus- ja laajennushankkeen valmistuminen vuonna 2027 muuttaa olennaisesti kaupungin allaskapasiteettia ja mahdollistaa uimahallipalvelujen keskittämisen.

Kaupungin eri palveluiden tulevaisuuden verkkoratkaisut vaikuttavat myös liikuntapaikkaverkon saavutettavuuteen, käyttöön ja kehittämiseen. Samalla väestönkasvu ja ikärakenteen muutokset muokkaavat liikuntapaikkojen kysyntää ja sijoittumista.

Kaupungistuminen, elämäntapojen muutokset sekä kasvavat odotukset palveluiden saavutettavuudesta lisäävät paineita liikuntaolosuhteiden kehittämiseksi, samalla kun liikuntapaikkojen korjausvelka haastaa olemassa olevan verkoston ylläpitoa. Verkkoratkaisujen avulla voidaan

vastata näihin haasteisiin tehostamalla resurssien käyttöä, parantamalla tiedon saatavuutta ja tukemalla ennakoivaa, tietoon perustuvaa päätöksentekoa.

Päätösvallan perusteet

Kuntalain 39 §:n mukaisesti kaupunginhallituksen tehtävänä on vastata valtuuston päätösten valmistelusta. Kaupunginhallitus tekee valtuuston käsittelyyn pohjaehdotuksen asiassa ja siten lautakunnan aiempaa päätöksentekoa voidaan myös täydentää kaupunginhallituksen valmistelussa.

Asian ottaminen ylemmän toimielimen käsiteltäväksi

Edelleen kuntalain 92 §:n 1. momentin mukaan kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja ja hallintosäännössä määrätty kunnan viranhaltija voivat ottaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty kunnanhallituksen alaisen viranomaisen tai kunnanhallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen. 4. momentin mukaan asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi sen ajan kuluessa, jossa 134 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä. 5. momentin mukaan ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa:

- 1) lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita;
- 2) yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita;
- 3) 51 §:ssä tarkoitetulle kuntien yhteiselle toimielimelle siirrettyjä asioita, jos asianomaiset kunnat niin sopivat.

Ottopäätöksen voi tehdä kaupunginhallitus kokouksessaan. Otto-oikeuden käyttäminen merkitsee sitä, että alemman viranomaisen käsittelemä asia siirtyy kokonaan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi. Alemman viranomaisen tekemät ratkaisut eivät millään tavalla sido kaupunginhallitusta.

Kaupunginhallituksella on asiaa käsitellessään sama toimivalta kuin alemmalla viranomaisella on ollut. Se on velvollinen tekemään asiassa päätöksen. Käsiteltäväksi otetussa asiassa voidaan tehdä uusi päätös, aiemmin tehty päätös voidaan pysyttää, kumota tai muuttaa taikka asia voidaan palauttaa päätöksen tehneen viranomaisen käsiteltäväksi.

Päätösvalta

Kouvolan kaupungin hallintosäännön 2 §:n 1. ja 2. momentin mukaan kaupungin johtaminen perustuu kuntalakiin, kuntastrategiaan, taloussuunnitelmaan, talousarvioon sekä muihin valtuuston päätöksiin. Valtuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta, käyttää

kaupungin päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä.

23 §:n mukaan kukin lautakunta muun ohella päättää vastuualueella palvelupisteistä ja niiden sijainneista.

Palveluverkkoratkaisut ovat strategisesti ja taloudellisesti merkittäviä kaupungin linjauksia, joissa on kyse laajoista, koko kaupunkirakennetta koskevista kokonaisuuksista, jotka vaikuttavat muun muassa laajasti kuntalaisten palveluiden saatavuuteen. Palveluverkkoa koskevilla ratkaisuilla on myös merkittäviä ja pitkäaikaisia kaupungin talouteen kohdistuvia vaikutuksia.

Valtuustolla on yleinen toimivalta päättää kunnan asukkaiden yhteisistä asioista ja palveluiden järjestämisestä. Laki korostaa valtuuston vahvaa asemaa myös kokonaisvastuuta kunnan toiminnasta ja taloudesta. Edelleen kuntalaissa säädetään kunnan järjestämisvastuusta 7 §:n mukaisesti kunta hoitaa itsehallinnon nojalla itselleen ottamansa tehtävät sekä järjestää sille laissa säädetyt tehtävät. Järjestämisvastuulla tarkoitetaan palveluiden tarpeen, määrän ja laadun määrittelyä sekä vastuuta siitä, että palvelut tuotetaan säädösten mukaisesti sekä vastuuta palveluiden rahoittamisesta. Näin ollen palveluverkkoa koskeva päätöksenteko on valtuuston yleisen toimivallan piirissä.

Koska liikunta- ja kulttuurilautakunnan päätös 13.05.2026, § 46, koskee asiaa, jossa toimivalta kuuluu kaupunginvaltuustolle, päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä toimivallan puuttumisen vuoksi.

Siten päätökseen on tarpeellista käyttää kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta. Päätöstä on tarpeen muuttaa siten, että palveluverkon hyväksymistä esitetään kaupunginvaltuustolle.

Liitteenä Isojen liikuntatilojen palveluverkkosuunnitelma 2026–2030.

Liitteenä liikunta- ja kulttuurilautakunnan päätös 13.5.2026 § 46, johon otto-oikeutta käytetään.

Lisätietoja: liikuntapäällikkö Teemu Mäkipaakkanen, puh. 020 615 8228, teemu.makipaakkanen(at)kouvola.fi, sivistysjohtaja Veikko Niemi, puh. 020 615 7727, veikko.niemi(at)kouvola.fi, kaupunginjuristi Elina Amnell-Holzhäuser, puh. 020 615 7649, elina.amnell(at)kouvola.fi, hallintojohtaja Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi

Vs kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää:

1. käyttää otto-oikeutta liikunta- ja kulttuurilautakunnan päätökseen 13.5.2026, § 46, joka koskee isojen liikuntatilojen palveluverkkosuunnitelmaan 2026–2030.

2. muuttaa liikunta- ja kulttuurilautakunnan päätöstä 13.5.2026, § 46, siten, että lautakunnan käsittelemä isojen liikuntatilojen palveluverkkosuunnitelma 2026–2030 (liitteenä) saatetaan edelleen kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi.
3. kaupunginhallitus hyväksyy osaltaan liikunta- ja kulttuurilautakunnan päätöksen 13.5.2026, § 46, mukaisen ja liitteenä olevan palveluverkkosuunnitelman
4. kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan isojen liikuntatilojen palveluverkkosuunnitelman ja toteaa, että valtuuston hyväksyttyä isojen liikuntatilojen palveluverkkosuunnitelman liikunta- ja kulttuurilautakunta tekee yksikkökohtaiset lakkauttamispäätökset palveluverkkosuunnitelman mukaisesti ja siten valtuuston päätöksen mukaisesti palveluverkkosuunnitelmaa toimeenpanevat hallintopäätökset valtuuston päätöksen saatua lainvoiman.
5. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa ja se on nähtävillä yleisessä tietoverkossa 2.6.2026 lukien.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

**Isojen
liikuntatilojen
palveluverkko-
suunnitelma
2026–2030**

KOUVOLA

Sisällys

JOHDANTO

Suunnitelman tarkoitus ja laatimistapa..... 2

Suunnitelmassa huomioituja keskeisiä kaupunkikehityksellisiä tekijöitä 3

Nostoja yleisistä kuntien liikuntaolosuhteisiin liittyvistä kehitystrendeistä 4

NYKYTILANTEEN TARKASTELUA

Liikuntatilojen kaupunkivertailua ja Kouvolan lisenssi-
harrastajien määrät päälajeissa..... 5

Uimahallien nykytilanne..... 6

Jäähallien nykytilanne 7

Liikunta- ja palloiluhallien nykytilanne 8

PALVELUVERKON MUUTOKSET v. 2026–2030

Tilainvestoinnit ja poistuvat liikuntatilat..... 10

Vaikutusten arviointi palveluverkon muutosten osalta 11

Täydentäviä huomioita 14

LIITE: Valtuustopäätöksiä liittyen tilapoistoihin

Suunnitelman tarkoitus ja laatimistapa

Kouvolan kaupunkiorganisaatio tuottaa kevään 2026 aikana kaupungin sivistyk-
sen palvelualueita koskevan palveluverkkotarkastelun. Tämä suunnitelma on osa
kyseistä kokonaistarkastelua koskien liikunnan palvelualueetta. Tehty suunnitelma-
työ on rajattu koskemaan vain kaupungin isoimpia sisäliikuntatiloja, joihin liittyvillä
investoinneilla ja ylläpitokuluilla on suurin merkitys kaupungin taloussuunnittelun
kannalta.

Suunnitelmatyö on toteutettu helmi-huhtikuun välisenä aikana sivistys- ja liikunta-
palveluiden virkamiesjohdon toimesta. Suunnitelman laatimisesta vastanneen työ-
ryhmän jäseninä ovat olleet sivistysjohtaja Veikko Niemi, liikuntapäällikkö Teemu
Mäkipaakkanen sekä seurakoordinaattori Veli-Pekka Hämäläinen. Työssä asian-
tuntijatukena on toiminut North Sport Consulting Oy.

Suunnitelmassa huomioituja keskeisiä kaupunkikehityksellisiä tekijöitä

Väestöennuste ikäryhmittäin

(Lähde: kaupungin oma ennuste)

Ikäryhmä	Muutos v. 2030 (vertailu v. 2026)	Muutos v. 2040 (vertailu v. 2026)
< 18 v.	-12.5% (= n. 1400 hlöä)	-30% (= n. 3300 hlöä)
18-64 v.	-5% (= n. 2000 hlöä)	-10% (= n. 4200 hlöä)
> 64 v.	+2% (= n. 450 hlöä)	-4% (= n. 3300 hlöä)
Yhteensä	-3.6% (= n. 2800 hlöä)	-10.5% (= n. 8100 hlöä)

Pääviestejä suunnitelman kannalta:

- Kaupungin väestömäärä vähenee
- Erityisesti lasten ja nuorten määrä vähenee merkittävästi

Väestöennuste alueittain

(Lähde: FCG)

Ennustettu muutos v. 2026 -> v. 2050	Kouvolan alue
Väestömäärä kasvaa /pysyy samana	-
Väestömäärä vähenee < 5%	Kouvolan taajama sekä Elimäen ja Jaalan pientaajamat
Väestömäärä vähenee 5-15%	Valkealan, Korian ja Kuusankosken taajamat sekä Utti ja Anjalankoski
Väestömäärä vähenee > 15%	Inkeroinen, Myllykoski, Kaipiainen sekä Elimäen, Jaalan, Kuusankosken haja-asutusalueet

Pääviestejä suunnitelman kannalta:

- Kaupungin väestömäärä vähenee
- Erityisesti määrä vähenee eteläisillä taajama-alueilla sekä haja-asutusalueilla

Kaupungin taloustilanne

(Lähde: Kuntaliitto / alustavia kuntien tunnuslukutietoia)

Kouvolan tilanne v. 2025	Kuntien keskiarvo v. 2025
Tilikauden tulos -52€ / as (yht. - 4M€)	Tilikauden tulos + 134€ / as
Investointimenot 773€ / as (yht. n. 60M€)	Investointimenot 780€ / as
Omavaraisuusaste 41.5%	Omavaraisuusaste 61.1%
Suhteellinen velkaantuneisuus 147.8%	Suhteellinen velkaantuneisuus 102.6%
Lainakanta 4 235€ / as	Lainakanta 3 599€ / as

Pääviestejä suunnitelman kannalta:

- Kaupungin taloustilanne erittäin haastava nykytilanteen ja myös tulevaisuusnäkymien osalta
- Investointimenoja paljon huolimatta taloushaasteista – myös lähivuosina!
- Kaikkeen palvelutuotantoon, myös liikuntatiloihin, kohdistuu säästöpainetta

Nostoja yleisistä kuntien liikuntaolosuhteisiin liittyvistä kehitystrendeistä

Alla olevassa on kuvattuna joitakin yleisiä yhteiskunnallisia kehitystrendejä sekä niihin kytkeytyviä kuntien liikuntaolosuhdetyöhön kehityskulkuja, jotka on hyvä tunnistaa kuntien liikuntapaikkaverkoston muutostarpeita tarkasteltaessa. Kuvaus on

North Sport Consulting Oy:n tuottama ja sen sisällön tuottamisessa on hyödynnetty 45 kunnan v. 2025 yhdessä toteuttamaa ennakointityötä ("Kuntien liikuntaolosuhdetyön tulevaisuus"- haasteiden ja ratkaisumahdollisuuksien tunnistamista")

YHTEISKUNNALLISIA
TRENDEJÄ

Julkisen talouden haasteet

Kaupungistuminen

Ilmastonmuutos ja luontokato

Julkisen liikuntainfran kasvava korjausvelka

- Suomessa arviolta yli 1 Mrd€

Elinvoimapolitiikan roolin kasvu olosuhdekehittämisen suuntaajana

- mm. olosuhteet kuntabrändin vahvistajana

Yksityisen ja 3. sektorin merkityksen kasvu liikuntapaikkarakentamisessa

- mm. hybridihankkeiden lisääntyminen

KUNTIEN OLOSUHDETYÖN
MUUTOSVIRTOJA

Markkinavetoisuus

Ikääntyminen ja syntyvyyden lasku

Kokonaisvaltaisemman tarkastelutavan tulo "liikuntapaikka"-näkökulman tilalle

- mm. liikuntaolosuhde- ja liikkumis- ympäristö- käsitteet

Talviliikuntaan liittyvien olosuhteiden luomisen haasteet heikkenevien talvien myötä

- mm. tekojäiden ja -latujen lisääntyminen

Ympäristövaatimusten lisääntyminen liikuntapaikkarakentamisessa

- mm. liikuntatilojen energiatehokkuusvaatimukset
- mm. tekonurmikenttien täyteainesäädökset

Terveyskäyttäytymisen polarisoituminen

Yksilöllistyminen

Eri käyttäjäryhmien lisääntyneet yhdenvertaisuusvaatimukset

- organisoitu vs. omaehtoinen harrastaminen
- sukupuolten tasa-arvo olosuhdepalveluissa
- identiteettiryhmien huomiointi olosuhdepalveluissa

Kehittämistarpeiden, -toiveiden ja laatuvaatimusten jatkuva kasvu

- lajiliittojen olosuhdevaatimukset
- ikääntyvien olosuhdetarpeiden huomiointi
- "liikuntatrendien" huomiointi ja luontoliikunta
- turvallisuus ja esteettömyys säädökset yms.

Monikulttuuristuminen

Pääviestejä suunnitelman kannalta:

- Liikuntaolosuhteisiin liittyvä kasvava korjausvelka merkittävä haaste valtakunnallisesti – myös Kouvolassa
- Monipuolisilla liikuntaolosuhteilla kasvavaa merkitystä kuntien pito- ja vetovoimatekijöinä
- Useat erilaiset muutostekijät luovat paineita liikuntaolosuhteiden esteettömyyden, turvallisuuden ja laadun kehittämiseen - erityisesti sisäliikuntapaikkojen osalta.

NORTH SPORT
CONSULTING

Liikuntatilojen kaupunkivertailua ja Kouvolan lisenssiharrastajien määrät päälajeissa

KAUPUNKI	KOUVOLA	JOENSUU	KOTKA	LAPPEENRANTA	MIKKELI	ROVANIEMI
Uimahallien määrä	4	2	2	2	2	1+1
Jäähallien määrä	4	2	2	2+1	2	1
Kaukaloiden määrä jäähalleissa	4	3	2	3	2	3
Liikunta- ja palloiluhallien määrä	11	10	3	6	4	5

LIIKUNTALAJI	JÄÄKIEKKO	TAITOLUISTELU	UINTI	KORIPALLO	LENTOPALLO	SALIBANDY	VOIMISTELULAJIT	CHEERLEADING
Lisenssiharrastajien määrä Kouvolassa	n. 1 650	n. 200	n. 60	n. 420	n. 80	n. 480	n. 150	n. 300
Lisenssimäärien muutokset 2025–2026	Lisenssimäärät vähentyneet	Pysynyt samana	Pysynyt samana	Lisenssimäärät kasvaneet	Pysynyt samana	Lisenssimäärät vähentyneet	Lisenssimäärät kasvaneet	Lisenssimäärät vähentyneet

Pääviestejä suunnitelman kannalta:

- Kouvolassa isoja sisäliikuntatiloja määrällisesti verrokkikaupunkeja enemmän - syynä ensisijaisesti kuntaliitosten kautta syntynyt yleisesti suurempi julkisten tilojen rakennuskanta
- Seuroissa tapahtuvan liikuntaharrastamisen osalta suurimmat harrastajamäärät löytyvät Kouvolassa jääkiekosta sekä palloilulajeista salibandystä ja koripallosta.
- Lisenssimäärissä pientä kasvua on ollut koripallossa ja voimistelulajeissa. Oletus on, että yleisesti lisenssiharrastajien määrä tulee seuroissa vähenemään johtuen pienevistä lasten ikäluokista

Uimahallien nykytilanne

UIMAHALLI	TILAN KÄYTTÖ / v. 2025		TILAKUSTANNUKSET (v. 2025)				TEKNINEN NYKYTILA
	Käyntikerrat vuodessa	Haettuja seuravuoroja	Ylläpito- ja toimintakulut	Poistot	Tuotot	Kok.kustannukset (=tulot-menot)	Kuntoarvio & Arvio korjausvelasta
URHEILUPUISTON UIMAHALLI			Peruskorjaus ja laajennushanke käynnissä				
INKEROISTEN UIMAHALLI	n. 41 500 (10.5 kk)	8 h	n. 530 000€	n. 110 000€	n. 166 000€	n. 480 000€	TYDYTTÄVÄ 1.9 M€
KUUSANKOSKEN UIMAHALLI	n. 87 000 (10 kk)	35 h	n. 745 000€	n. 16 000€	n. 300 000€	n. 460 000€	VÄLTÄVÄ 7.1 M€
VALKEALATALON UIMAHALLI	n. 74 000 (10.5 kk)	59 h	n. 437 000€	n. 103 000€	n. 283 000€	n. 255 000€	TYDYTTÄVÄ 3.5 M€

Pääviestejä suunnitelman kannalta:

- Käytössä olevien kolmen uimahallin kokonaiskustannukset kaupungille yhteensä n. 1.2 M€ / v.
- Kuusankosken uimahallin tekninen nykytila välttävä, muut nykytilaltaan tyydyttäviä. Korjausvelkaa uimahalleissa yhteensä n. 12.5 M€.
- Käyntikertoihin suhteutettuna kustannuksiltaan kallein ylläpidettävä halli on Inkeröisten uimahalli, jossa yksittäisen käyntikerran kustannukset ovat n. 11€ . Kuusankosken uimahallissa vastaava kustannus on n. 5€ ja Valkealatalon uimahallissa n. 3.5€.

Jäähallien nykytilanne

JÄÄHALLI	TILAN KÄYTTÖ (v. 2025)			TILAKUSTANNUKSET (v. 2025)				TEKNINEN NYKYTILA
	Käyttöaste	Käyntikerrat vuodessa	Haettu seuravuoroja	Ylläpito- ja toimintakulut	Poistot	Tuotot	Kok.kustannukset (= tulot-menot)	Kuntoarvio & Arvio korjausvelasta
INKEROISTEN JÄÄHALLI	Ark. 67% Vklp 59%	n. 21 000	47 h	n. 407 000€	n. 18 000€	n. 100 000€	n. 325 000€	TYYYDYTTÄVÄ 0.4 M€
KOUVOLAN JÄÄHALLI (Lumon areena)	<u>Iso kaukalo</u> ka. 90% <u>Pikkujää</u> Ark 44% Vklp 26%	n. 116 500	141 h	n. 732 000€	n. 520 000€	n. 385 000€	n. 860 000€	HYVÄ 4.5 M€
KUUSANKOSKEN JÄÄHALLI	Ark 89% / Vklp 77%	n. 66 000	48 h	n. 415 000€	n. 65 000€	n. 155 000€	n. 325 000€	HYVÄ 0.65 M€
VALKEALAN JÄÄHALLI	Ark 94% / Vklp 74%	n. 48 000	48 h	n. 368 000€	n. 98 000€	n. 110 000€	n. 350 000€	TYYYDYTTÄVÄ 1.4 M€

Pääviestejä suunnitelman kannalta:

- Nykyisen neljän jäähallin verkoston kokonaiskustannukset kaupungille ovat yhteensä n. 1.9 M€ / v.
- Kaikkien jäähallien tekninen nykytila vähintäänkin tyydyttävä. Korjausvelkaa jäähalleissa yhteensä n. 7M€.
- Käyntikertoihin suhteutettuna kustannuksiltaan kallein ylläpidettävä halli on Inkeröisten jäähalli, jossa yksittäisen käyntikerran kustannukset ovat n. 15€. Kouvolan jäähallissa vastaava kustannus on n. 7.5€, Valkealan jäähallissa n. 7€ ja Kuusankosken jäähallissa n. 5€.

Liikunta- ja palloiluhallien nykytila

HALLI	TILAN KÄYTTÖ / v. 2025			TILAKUSTANNUKSET (v. 2025)				TEKNINEN NYKYTILA
	Käyttöaste	Käyntikerrat vuodessa*	Haettuja seuravuoroja	Ylläpito- ja toimintakulut	Poistot	Tuotot	Kok.kustannukset (= tulot-menot)	Kuntoarvio & Arvio korjausvelasta
ESKOLANMÄEN LIIKUNTAHALLI (valmistunut 2025)	Ark 90% Vklp 40 %	n. 4100	62 h	n. 140 000€ (arvio)	n. 181 000€ (arvio)	n. 9000€	n. 310 000€	-
INKEROISTEN LIIKUNTAHALLI (valmistunut 2025)	Ark 28% Vklp 0,2 %	n. 1500	17 h	-	-	n. 3000€	-	-
JAALAN PALLOILUHALLI	Ark 28 %, Vklp 0,7 %	n. 3800	2,5 h	n. 70 000€	n. 18 000€	n. 3000€	n. 85 000€	TYYYDYTTÄVÄ 0.25 M€
KORIAN MONITOIMITALO (Lentopallo painotus)	Ark 77%, Vklp 37 %	n. 14 000	98 h	n. 155 000€	n. 38 000€	n. 32 000€	n. 160 000€	TYYYDYTTÄVÄ 0.85 M€
KUUSANKOSKEN KALLIOSUOJA	Ark 57% Vklp 11 %	n. 27 000	66 h	n. 187 000€	n. 43 000€	n. 35 000€	n. 195 000€	TYYYDYTTÄVÄ 2.0 M€
KUUSANKOSKEN URHEILUTALO (Salibandy painotus)	Ark 79% Vklp 45 %	n. 36 000	85 h	n. 230 000 €	n. 12 000€	n. 43 000€	n. 200 000€	PERUSKORJAUKSESSA Valmistuu 12/2026

* Käyntikerrat koskevat vain hallien käyttöä seuratoiminnassa tms., ei siis esim. koulukäyttöä.

Liikunta- ja palloiluhallien nykytila

HALLI	TILAN KÄYTTÖ / v. 2025			TILAKUSTANNUKSET (v. 2025)				TEKNINEN NYKYTILA
	Käyttöaste	Käyntikerrat vuodessa*	Haettuja seuravuoroja	Ylläpito- ja toimintakulut	Poistot	Tuotot	Kok.kustannukset (= tulot-menot)	Kuntoarvio & Arvio korjausvelasta
LYSEON LIIKUNTAHALLI	Ark 89% Vkl 41 %	n. 17 000	85 h	n. 94 000€	n. 14 000€	n. 24 000€	n. 85 000€	TYYYDYTTÄVÄ 0.95 M€
MANSIKKA-AHON LIIKUNTAHALLI (Koripallo painotus)	Ark 92% Vkl 53 %	n. 28 000	46 h	n. 164 000	n. 49 000€	n. 57 000€	n. 155 000€	TYYYDYTTÄVÄ 5.4 M€
UTTIHALLI (Pesäpallo painotus) Ei koulukäytössä.	Ark 49% Vkl 28%	n. 12 000	57 h	n. 105 000€	n. 43 000€	n. 15 000€	n. 135 000€	TYYYDYTTÄVÄ 0.5 M€
VALKEALATALO	Ark 56% Vkl 23 %	n. 20 000	31 h	n. 195 000	n. 73 000€	n. 74 000€	n. 195 000€	TYYYDYTTÄVÄ 4.4 M€
VIIALAN LIIKUNTAHALLI	Ark 45% Vkl 7 %	n. 5000	–	n. 95 000€	n. 23 000€	n. 9000€	n. 110 000€	TYYYDYTTÄVÄ 0.65 M€

Pääviestejä verkkosuunnitelman kannalta:

- Nykyisen 11 liikunta- ja palloiluhallin verkoston kokonaiskustannukset ovat kaupungille yhteensä n. 1.6 M€ / v. (Huom. ei huomioituna Inkeröisten uutta liikuntahallia)
- Kuusankosken urheilutalo peruskorjauksessa, muut nykytilaltaan tyydyttäviä. Korjausvelkaa liikunta- ja palloiluhalleissa on yhteensä n. 21 M€.
- Muut liikunta- ja palloiluhallit säännöllisessä koulukäytössä paitsi Uttihalli.

* Käyntikerrat koskevat vain hallien käyttöä seuratoiminnassa tms., ei siis esim. koulukäyttöä.

Tilainvestoinnit ja poistuvat liikuntatilat

PÄÄTETYT TILAINVESTOINNIT V. 2025-2030	VALMISTUMISVUOSI	INVESTOINTIKUSTANNUKSET	ARVIO TILAN VUOSITTAISISTA KOK. KUSTANNUKSET (= kulut-tuotot)
Kuusankosken urheilutalon peruskorjaus	v. 2026	Ka. n. 5 M€	n. 0.5 M€
Urheilupuiston uimahallin laajennus ja peruskorjaus	v. 2027	Ka. n. 32 M€	n. 1.7 M€
Monitoimiareenan rakentaminen Urheilupuistoon	v. 2028	Ka. n. 20 M€	n. 1.1 M€

POISTUVAT LIIKUNTATILAT	LAKKAUTUS-AJANKOHTA	VAIKUTUS TILAKUSTANNUKSIIN**	EHDOTUKSEN PERUSTELUT
Viialan liikuntahalli	8/2026	n. - 110 000€ / v	Hallin käyttö koululiikunnassa päättymässä kevään 2026 jälkeen Viialan koulun lakkautuksen myötä. Hallin seurakäyttö vähäistä (n. 5000 käyntikrt / v) ja käyntikertoihin suhteutetut ylläpitokulut korkeita. Hallin arvioitu korjausvelka n. 0.65 M€.
Kuusankosken uimahalli *	6/2027	n. - 460 000€ / v	Urheilupuiston uimahallin peruskorjaus- ja laajennushankkeen valmistumisen myötä v. 2027 kaupungin allastilakapasiteetti kasvaa merkittävästi. Laajennusosan kautta syntyvä lisääntynyt allastila on suurempi kuin kaupungin kolmen muun uimahallin allastila yhteensä. Uimahallipalvelut on siten kustannustehokkuuden ja palveluiden laadun kehittämisen näkökulmasta järkevä keskittää yhteen halliin. Kuusankosken, Inkeröisten ja Valkealan uimahallien yhteenlaskettu korjausvelka on myös erittäin merkittävä – yhteensä n. 12.5M€.
Inkeröisten uimahalli *	2028	n. - 480 000€ / v	
Valkealan uimahalli *	2028	n. - 255 000€ / v	
Inkeröisten jäähalli	Avoin	n. - 325 000€ / v	Kaupungin jäähalleista Inkeröisten hallissa selvästi vähiten käyttöä ja käyntikertaan suhteutetut kulut kaksinkertaiset muihin kaupungin jäähalleihin verrattuna. Hallin arvioitu korjausvelka n. 0.4 M€. Liikunta- ja kulttuurilautakunnan päätös 13.5.2026 § 45; Lakkauttamiseen liittyen valmistellaan erillinen jatkoselvitys ennen mahdollisia sulkemispäätöksiä.

* Uimahallien toiminnan lakkautuminen valtuustossa tehtyjen päätöksen mukaisesti (kts. Liite).

**Kustannusvaikutuksena huomioitu tilan nykyiset vuosittaiset kokonaiskustannukset, mitkä esitetty edellisillä sivuilla. Kustannusvaikutuksissa ei ole huomioitu tilan purkukustannuksia tms.

Vaikutusten arviointi palveluverkon muutosten osalta

	UIMAHALLIVERKKOA KOSKEVAT MUUTOKSET
VAIKUTUSKOHDE	ARVIOIDUT VAIKUTUKSET
Liikunnan ja urheilun harrastamisen mahdollisuudet	Kouvolan nykyisten uimahallien käytöstä ei ole olemassa yksityiskohtaista dataa siitä minkälainen yksittäisten hallien käyttäjäprofiili on ollut esim. ikäryhmien suhteellisten osuuksien osalta tai käyttäjien asuinpaikkojen ja kulkuetäisyyksien osalta. Tästä syystä vaikutusten arviointia on mahdollista tehdä vain yleisellä tasolla. Uimahallien lakkauttamisten vaikutukset: Kolmen uimahallin poistuminen palveluverkosta heikentää kyseisten hallien lähialueilla asuvien kaupunkilaisten mahdollisuuksia hyödyntää uimahalleja helposti saavutettavina vesiliikunnan ja kuntosaliharrastamisen paikkoina. Matka kaupunkikeskustaan suuntautuvalle uimahallikäynnille voi Inkeröisten taajamassa asuvalla kasvaa n. 30 kilometriin verrattuna nykyisestä alle 2 kilometristä, vastaavasti Valkealan taajamassa n. 15 kilometriin ja Kuusankosken taajamasta n.10 kilometriin. Keskimääräinen etäisyys Suomessa lähimpään uimahalliin on n. 10 km. Kuntosalipalveluiden osalta Inkeröisten uimahallin lakkauttaminen tarkoittaa kaupungin ylläpitämän kuntosalitoiminnan päättymistä alueella pois lukien monitoimitalon yhteydestä löytyvä ulkokuntosali. Käyttäjiä Inkeröisten kuntosalilla on ollut keskimäärin n. 20 päivässä. Muiden uimahallien lakkauttamisen jälkeenkin kyseisillä alueilla on tarjolla kaupungin ylläpitämä kuntosali. Urheilupuiston uimahallihankkeen vaikutukset: Urheilupuiston uimahalli tarjoaa uudistus- ja laajennushankkeen valmistumisen jälkeen aikaisempaa laadukkaammat ja vetovoimaisemmat mahdollisuudet kaikenikäisille kouvolaalaisille uinnin ja muun vesiliikunnan harrastamiseen sekä kuntosaliharrastamiseen. Esimerkiksi allastilakapasiteetti kasvaa nykyisestä, mikä vähentää kokonaisuudessaan kaupungin allastilojen ruuhkaisuutta primetime aikoina. Lisäksi uudistuksessa rakentuva lämmin monitoimi-/terapia-allas on merkittävä houkutin eri-ikäisten omatoimiseen ja ohjattuun vesiliikuntaan. Vastaavasti uusi 50 metrin allas vahvistaa merkittävästi uintilajeihin liittyvän seuratoiminnan kehittämismahdollisuuksia kaupungissa.
Kaupungin talous ja elinvoima	Kolmen uimahallin poistuminen kaupungin palveluverkostosta tuottaa laskennallisesti n. 1.2M€.n vuosittaisen kustannussäästön kaupungin käyttötalouteen ja poistaa kaupungilta n. 12.5 M€ korjausvelkaa . Uuden uimahallin vuosittaiset kokonaiskustannukset ovat arviolta n. 1.7 M€. Huomioitaessa Urheilupuiston uimahallin kokonaiskustannukset ennen uudistus- ja laajennushanketta (n. 0.6 M€) voidaan uudistamishankkeen seurauksena syntyvien vuosittaisten lisäkustannusten arvioida olevan samaa luokkaa kuin lakkauttamisten aikaansaamat kustannussäästöt. Uimahallien lakkauttaminen aiheuttanee kaupungille purkukustannuksia ja alaskirjauksia taseeseen, mutta nämä ovat väliaikaisia kulueriä. Urheilupuiston uimahallin uudistumisen kautta kaupunkiin syntyy laadukas ja moderni uimahalli, mikä lisää Kouvolan pito- ja vetovoimaa liikuntapalveluiden näkökulmasta – erityisesti kaupunkikeskustan ja sen lähiympäristön osalta. Uusi uimahalli mahdollistaa myös aikaisempaa paremmin erilaiset vesiurheilulajeihin liittyvät valtakunnalliset kilpailutapahtumat mitkä voivat lisätä kaupunkiin suuntautuvia matkailijavirtoja ja sitä kautta matkailutuloja.
Kaupunkikuva ja ympäristö	Poistettaviksi ehdotetuista uimahalleista Valkealan uimahalli on kaupunkikuvallisesti merkittävä osana Valkealatalon kokonaisuutta. Sen osalta uimahallirakennuksen purkaminen ei liene järkevää saatikka mahdollista, jolloin uimahallitoiminnon tilalle tulisi luoda uusi korvaava toiminto. Muiden lakkautettaviksi ehdotettujen uimahallien osalta purkaminen on mahdollinen ilman merkittävää kaupunkikuvallista haittaa. Hallien purkamiseen liittyvien ympäristövaikutusten voidaan arvioida olevan vähäisiä ja ajallisesti purkuvaiheeseen rajoittuvia.

Vaikutusten arviointi palveluverkon muutosten osalta

	JÄÄHALLIVERKKOA KOSKEVAT MUUTOKSET
VAIKUTUSKOHDE	ARVIOIDUT VAIKUTUKSET
Liikunnan ja urheilun harrastamisen mahdollisuudet	Inkeröisten jäähallin lakkauttamisen vaikutukset: Hallin pääasiallinen käyttäjätaho on Aakoo juniorit jääkiekkoukkue. Lisäksi hallia käyttää useita muita Kouvolan jääurheiluseuroja. Keskimäärin Inkeröisten jäähallilla on n. 500 käyntikertaa viikossa. Merkittävä osa harrastajista, erityisesti lasten ja nuorten osalta, on hallin lähialueilta. Hallin lakkauttaminen aiheuttaa siten Inkeröisillä ja sen lähialueella asuville jäälajien harrastajille pidentyviä harrastusmatkoja ja sitä kautta myös harrastuskertojen ajallista pidentymistä. Kouvolan jäävuorokapasiteetin näkökulmasta Inkeröisten jäähallin lakkauttaminen tarkoittaa n. 40–50 viikoittaisen vuorovaraustunnin lisätarvetta kaupungin muihin jäähalleihin. Lisätarve tuo merkittävän haasteen, mutta se on ratkaistavissa mm. lisäämällä vuorovaraustunteja muiden hallien iltapäiviin (esim. seuravaraustuntien alkaminen jo aiemmin ja päättäminen myöhemmin). Lisäksi vuorokapasiteettiin liittyvää haastetta voidaan pyrkiä ratkomaan seurayhteistyön kautta.
Kaupungin talous ja elinvoima	Inkeröisten jäähallin poistuminen kaupungin palveluverkostosta tuottaa laskennallisesti n. 325 000€.n vuosittaisen kustannussäästön kaupungin käyttötalouteen. Jäähallin lakkauttaminen aiheuttanee kaupungille purkukustannuksia ja alaskirjauksia taseeseen, mutta nämä ovat väliaikaisia kulueriä. Elinvoiman näkökulmasta Inkeröisten jäähallin lakkauttamisella ei kaupunkitasoisesti ole arvioitavissa juurikaan vaikutuksia, mutta hallin lakkauttamisen voidaan arvioida heikentävän Inkeröisten alueen veto- ja pitovoimaa asuinalueena liikuntapalveluiden heikkenemisen myötä.
Kaupunkikuva ja ympäristö	Hallin lakkauttamisella ja todennäköisellä purkamisella ei arvioitavissa kaupunkikuvallisia vaikutuksia. Ympäristövaikutukset purkamiseen liittyviä ja purkamisajankohtaan rajoittuvia.

Vaikutusten arviointi palveluverkon muutosten osalta

	LIIKUNTA- JA PALLOILUHALLIVERKKOA KOSKEVAT MUUTOKSET
VAIKUTUSKOHDE	ARVIOIDUT VAIKUTUKSET
Liikunnan ja urheilun harrastamisen mahdollisuudet	Viialan liikuntahallin lakkauttamisen vaikutukset: Viialan liikuntahallin pääasialliset käyttäjätahot ovat Juniorikouvot (koripallo) ja JPS-75 (salibandy). Halliin ei enää ole talvikaudelle 2026 haettuja seuravuoroja. Kaikille hallissa toimineille tahoille löytynyt korvaavat liikuntatilat kaupungin muista liikuntatiloista. Kaikille hallissa toimineille tahoille löytyy korvaavaa tilakapasiteettia Inkeröisten monitoimitalon laadukkaasta uudesta liikuntasalista tai muista Viialan lähialueiden koulusaleista. Urheilutalon peruskorjauksen ja uuden monitoimiareenan vaikutukset: Urheilutalon peruskorjaus parantaa talossa olevien liikuntatilojen laatua ja esteettömyyttä ja vahvistaa siten kaupungin sisäliikuntatilojen verkostoa. Uusi valmistuva monitoimiareena parantaa merkittävästi kaupungin palloilu- ja liikuntatilojen tarjontaa niin tilojen laadun kuin tilakapasiteetin näkökulmista. Erityisesti uusi halli tuo parantuneita mahdollisuuksia sisäpalloilu- ja liikuntalajien laadukkaammille kilpailutapahtumille kaupungissa. Urheilutalon peruskorjaus ja uusi monitoimiareena mahdollistavat yhdessä kaupungin sisäliikuntatilojen käytön kokonaissuunnittelun, jossa voidaan entistä paremmin huomioida eri lajien ja käyttäjäryhmien tilatarpeita ja laatuvaatimuksia.
Kaupungin talous ja elinvoima	Viialan liikuntahallin poistuminen kaupungin palveluverkostosta tuottaa laskennallisesti n. 110 000€.n vuosittaisen kustannussäästön kaupungin käyttötalouteen ja poistaa kaupungilta n 0.65M€ korjausvelkaa . Liikuntahallin lakkauttaminen aiheuttanee kaupungille purkukustannuksia ja alaskirjauksia taseeseen, mutta nämä ovat väliaikaisia kulueriä. Elinvoima näkökulmasta hallin lakkauttamisella ei kaupunkitasoisesti ole arvioitavissa juurikaan vaikutuksia, mutta hallin lakkauttamisen voidaan arvioida heikentävän Viialan alueen veto- ja pitovoimaa asuinalueena liikuntapalveluiden heikkenemisen myötä. Uusi monitoimiareena tuo kaupungin käyttötalouteen arviolta n. 1.1 M€ vuosittaiset lisäkustannukset palloilu- ja liikuntahalliverkoston ylläpidon osalta. Urheilutalon peruskorjauksella ei vastaavasti ole merkittäviä vaikutuksia käyttötalouteen verrattuna korjausta edeltävään tilanteeseen. Kummankin tilainvestoinnin voidaan kuitenkin arvioida yleisesti lisäävän kaupungin veto- ja pitovoimaa parantuneiden liikuntapalveluiden näkökulmasta. Lisäksi erityisesti uuden monitoimiareenan voidaan arvioida mahdollistavan aikaisempaa selvästi paremmin erilaiset matkailijavirtoja tuottavat liikunta- ja muut tapahtumat.
Kaupunkikuva ja ympäristö	Viialan liikuntahallin lakkauttamisella ja todennäköisellä purkamisella ei arvioitavissa kaupunkikuvallisia vaikutuksia. Ympäristövaikutukset purkamiseen liittyviä ja purkamis-ajankohtaan rajoittuvia.

Täydentäviä huomioita

Kaupungin eri palveluiden tulevaisuuden verkkoratkaisut vaikuttavat myös liikuntapaikkaverkon saavutettavuuteen, käyttöön ja kehittämiseen. Samalla väestönkasvu ja ikärakenteen muutokset muokkaavat liikuntapaikkojen kysyntää ja sijoittumista. Kaupungistuminen, elämäntapojen muutokset sekä kasvavat odotukset palveluiden saavutettavuudesta lisäävät paineita liikuntaolosuhteiden kehittämiseksi, samalla kun liikuntapaikkojen korjausvelka haastaa olemassa olevan verkoston ylläpitoa. Verkkoratkaisujen avulla voidaan vastata näihin haasteisiin tehostamalla resurssien käyttöä, parantamalla tiedon saataavuutta ja tukemalla ennakoivaa, tietoon perustuvaa päätöksentekoa.

Mansikka-ahon liikuntahallin tilanne

Edellä on kuvattu esitykset 2020-luvun lopun aikana kaupungin palveluverkostosta poistuvista isoista sisäliikuntatiloista. Tarkasteltaessa palveluverkon tiivistämistä 2030-luvun osalta on näköpiirissä Mansikka-ahon liikuntahallin toiminnan lakkauttaminen. Hallin osalta esitetään, että sen osalta ei toteuteta enää peruskorjausta, vaan hallin toiminta päätetään hallin elinkaaren päättymisen myötä. Ennen liikuntahallin toiminnan lakkauttamista on kuitenkin ratkaistava Mansikkamäen koulun liikuntatilojen järjestäminen.

Seuroilta saatuja sisäliikuntatiloihin liittyviä tulevaisuuden kehittämistoiveita

Kaupungin seurakentän kanssa käydyissä keskusteluissa (mm. Seurafoorumi) on nostettu esiin ao. tyyppisiä sisäliikuntatilarpeita, joiden eteenpäin viemistä toivotaan suunniteltaessa kaupungin 2030-luvun palveluverkkoa liikuntatilojen osalta

Harjoitusjäähalli urheilupuistoon

Harjoitusjäähallin rakentaminen urheilupuistoon mahdollistaisi nykyistä paremmin erilaiset jääurheiluun liittyvät kilpailu- ja muut tapahtumat kaupungissa. Jääurheiluolosuhteiden keskittäminen toisi myös erilaisia synergiahyötyjä, joiden kautta voitaisiin lisätä jääurheilun vuorokapasiteettia ja siten myös jääurheiluseurojen toimintaedellytyksiä. Keskittämällä voidaan myös parantaa jääurheiluolosuhteiden ylläpidon kustannustehokkuutta.

Ulkopalloilulajien halli

Kaupungista puuttuu nykyisellään ulkopalloilulajien täysimittainen sisähalliolosuhte. Tämä heikentää palloilulajien talviharjoittelumahdollisuuksia ja on esteenä laadukkaampien kilpailutapahtumien toteuttamiselle kaupungissa talvikauden aikana.

Voimistelulajien harjoitus- ja kilpailutila

Kaupungista puuttuu nykyisellään laadukas voimistelulajien harjoitus- ja kilpailutila. Ko. tyyppinen tila mahdollistaisi voimistelulajien vuorokapasiteetin lisäämisen ja kilpailutapahtumien toteuttamisen, mikä vahvistaisi ko. lajien toimintaedellytyksiä kaupungissa. Asia on myös yhdenvertaisuus näkökulmasta merkittävä, sillä voimistelulajeissa pääosa harrastajista on tyttöjä ja naisia.

Valtuustopäätöksiä liittyen tilapoistoihin

KAUPUNGINVALTUUSTON PÄÄTÖS 13.11.2023 § 90 (TALOUSARVIO 2024 JA TALOUSSUUNNITELMA 2024–2027)

Uimahalliverkkoa koskevat päätökset ja linjaukset

- Kuusankosken uimahallin toiminta päättyy Urheilupuiston uuden uimahallin valmistuessa
- Valkealan ja Inkeröisten uimahallit jatkavat toimintaansa, kunnes..
 - tekninen käyttöikä täyttyy
 - terveysturvallinen käyttö ei ole mahdollista
 - tai käyttäjämäärä vähenee 6 kk tarkastelujaksolla 30 %

Jäähalliverkkoa koskevat päätökset ja linjaukset

- Inkeröisten, Valkealan ja Kuusankosken jäähallien osalta etsitään uusia tulonhankkimis-mahdollisuuksia yhteistyössä toimijoiden kanssa
- 1.8.2025 mennessä laaditaan selvitys saavutetaanko 300 000 € nettokustannusten vähennys.
- Mikäli tavoitetta ei saavuteta Inkeröisten jäähalli suljetaan talvikauden 2026–2027 jälkeen

KOUVOLA

NORTHSPORT
CONSULTING

Isojen liikuntatilojen palveluverkkosuunnitelma 2026–2030

908/12.04.00/2026

Liikunta- ja kulttuurilautakunta 13.05.2026 § 46

Valmistelija: liikuntapäällikkö Teemu Mäkipaakkanen, puh. 020 615 8228, teemu.makipaakkanen(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 13.11.2023 § 90 osana 2024–2027 taloussuunnitelmaa muutoksista uimahalli- ja jäähalliverkkoon. Kuusankosken uimahallin toiminta päättyy Urheilupuiston uuden uimahallin valmistuessa. Inkeröisten ja Valkealan uimahallien osalta päätökset olivat mahdollisia tekniseen käyttöikään, terveysturvalliseen käyttöön ja käyttäjämäärän vähenemiseen liittyen.

Kouvolan liikuntapaikkaverkkoa on alkuvuonna 2026 arvioitu kokonaisuutena kaupunginjohtajan toimeksiannosta osana laajempaa sivistyspalveluverkon tarkastelua. Tarkastelussa on painotettu erityisesti suurten liikuntatilojen nykytilaa ja tulevaisuuden näkymiä huomioiden tilojen käyttöaste, kustannusrakenne sekä korjaustarpeet. Arvioinnissa on lisäksi huomioitu väestökehityksen vaikutukset sekä kaupungin taloudelliset mahdollisuudet ylläpitää ja kehittää palveluverkkoa.

Asian valmistelun tausta, päätösvallan perusteet ja kuntastrategian mukainen peruste valmistelulle

Kouvolan kaupungin liikuntapaikkaverkkoa on tarkasteltu kaupunginjohtajan toimeksiannosta alkuvuonna 2026 osana sivistyksen laajempaa palveluverkkosuunnittelua. Liikunnan palveluverkkosuunnitelmaa on käsitelty kaupungin johtoryhmässä, sivistyksen palveluverkkojen ohjausryhmässä sekä kaupunginhallituksen iltakoulussa. Tarkastelun tavoitteena on ollut muodostaa kokonaiskuva isojen liikuntatilojen määrästä, käytöstä, kustannuksista, teknisestä kunnosta sekä korjausvelasta suhteessa kaupungin väestökehitykseen ja taloudellisiin reunaehtoihin.

Tarkastelu kattaa uimahallit, jäähallit sekä liikunta- ja palloiluhallit. Lisäksi valmistelussa on arvioitu tilojen käyttöastetta, käyntikertakohtaisia kustannuksia sekä seurojen lisenssiharrastajamäärien kehitystä keskeisissä lajeissa.

Suunnitelmatyö on toteutettu helmi-huhtikuun välisenä aikana sivistys- ja liikuntapalveluiden virkamiesjohtajan toimesta. Suunnitelman laatimisesta vastanneen työryhmän jäseninä ovat olleet sivistysjohtaja Veikko Niemi, liikuntapäällikkö Teemu Mäkipaakkanen sekä seurakoordinaattori Veli-Pekka Hämäläinen. Työssä asiantuntijatukena

on toiminut North Sport Consulting Oy. Isojen liikuntatilojen palveluverkkosuunnitelma 2026–2030 on **liitteenä**.

Liikuntatilojen vertailu ja harrastajamäärät

Vertailun perusteella Kouvolassa on määrällisesti enemmän suuria sisäliikuntatiloja kuin verrokkikaupungeissa. Ero selittyy erityisesti kuntaliitosten kautta syntyneellä laajalla liikuntapaikkaverkolla.

Seuroissa tapahtuvan liikuntaharrastamisen osalta suurimmat lisenssiharrastajamäärät kohdistuvat jääurheiluun, voimistelulajeihin sekä palloilulajeista erityisesti salibandyyn ja koripalloon. Lisenssimäärät ovat useissa lajeissa laskevia, mikä liittyy erityisesti lasten ja nuorten ikäluokkien pienenemiseen. Arvioidut lisenssiharrastajamäärät ovat jääkiekossa noin 1 650, salibandyssä noin 480, koripallossa noin 420, cheerleadingissa noin 300, voimistelulajeissa noin 150, taitoluistelussa noin 200, lentopallossa noin 80 ja uinnissa noin 60.

Uimahallit

Kaupungilla on kolme uimahallia, jotka sijaitsevat Kuusankoskella, Inkeröisissä ja Valkealassa. Näiden yhteenlasketut vuosikustannukset ovat noin 1,2 miljoonaa euroa. Kuusankosken uimahallin tekninen kunto on arvioitu välttäväksi ja muiden tyydyttäväksi. Uimahallien yhteenlaskettu korjausvelka on noin 12,5 miljoonaa euroa.

Käyntikertakohtaiset kustannukset vaihtelevat merkittävästi. Inkeröisten uimahallissa kustannus on noin 11 euroa käyntikertaa kohden, Kuusankoskella noin 5 euroa ja Valkealassa noin 3,5 euroa.

Jäähallit

Kaupungilla on neljä jäähallia, joiden yhteenlasketut vuosikustannukset ovat noin 1,9 miljoonaa euroa. Jäähallien tekninen kunto on vähintään tyydyttävä ja niiden yhteenlaskettu korjausvelka on noin 7 miljoonaa euroa.

Käyntikertakohtaiset kustannukset vaihtelevat siten, että Inkeröisten jäähallissa kustannus on noin 15 euroa, Kouvolassa noin 7,5 euroa, Valkealassa noin 7 euroa ja Kuusankoskella noin 5 euroa.

Tulojen lisäämiseksi on toteutettu toimenpiteitä, kuten jäähallien aukiolojaksojen pidentäminen sekä aikuisten käyttömaksujen korottaminen. Valtuuston asettamaa 300 000 euron vuotuista tulotavoitetta ei ole mahdollista saavuttaa nykyisillä käyttöasteilla, resurssitasolla tai toiminnan laajentamisella. Tavoitteen saavuttaminen edellyttäisi merkittäviä rakenteellisia muutoksia.

Liikunta- ja palloiluhallit

Kaupungin liikunta- ja palloiluhalliverkkoon kuuluu yhteensä 11 hallia, joista valtaosa on koulukäytössä. Hallien yhteenlasketut

vuosikustannukset ovat noin 1,6 miljoonaa euroa. Tilojen tekninen kunto on pääosin tyydyttävä ja korjausvelkaa on yhteensä noin 22 miljoonaa euroa.

Yhteenveto palveluverkon tilanteesta

Palveluverkon kehittämisen keskeisenä perusteena on tarve sopeuttaa liikuntatilojen määrä ja rakenne vastaamaan muuttuvaa kysyntää sekä kaupungin taloudellista kantokykyä. Tarkastelu osoittaa, että liikuntatilojen määrä on verrokkikaupunkeihin nähden suuri, korjausvelka merkittävä ja käyttökustannuksissa on suuria eroja. Harrastajamäärät ovat pääosin laskevia ja verkko on muodostunut historiallisesti siten, että se ei kaikilta osin vastaa nykyistä kysyntää.

Urheilupuiston uimahallin peruskorjaus- ja laajennushankkeen valmistuminen vuonna 2027 muuttaa olennaisesti kaupungin allaskapasiteettia ja mahdollistaa uimahallipalvelujen keskittämisen.

Kaupungin eri palveluiden tulevaisuuden verkkoratkaisut vaikuttavat myös liikuntapaikkaverkon saavutettavuuteen, käyttöön ja kehittämiseen. Samalla väestönkasvu ja ikärakenteen muutokset muokkaavat liikuntapaikkojen kysyntää ja sijoittumista. Kaupungistuminen, elämäntapojen muutokset sekä kasvavat odotukset palveluiden saavutettavuudesta lisäävät paineita liikuntaolosuhteiden kehittämiseksi, samalla kun liikuntapaikkojen korjausvelka haastaa olemassa olevan verkoston ylläpitoa. Verkkoratkaisujen avulla voidaan vastata näihin haasteisiin tehostamalla resurssien käyttöä, parantamalla tiedon saatavuutta ja tukemalla ennakoivaa, tietoon perustuvaa päätöksentekoa.

Päätösvallan peruste

Hallintosääntö 23 § Lautakunnan yleiset tehtävät ja toimivalta
Hallintosääntö 25 § Liikunta- ja kulttuurilautakunnan tehtävät ja toimivalta

Lisätietoja: liikuntapäällikkö Teemu Mäkipaakkanen, puh. 020 615 8228, teemu.makipaakkanen(at)kouvola.fi

Sivistysjohtajan ehdotus:

Liikunta- ja kulttuurilautakunta päättää hyväksyä liitteen mukaisesti Kouvolan isojen liikuntatilojen palveluverkkosuunnitelman 2026–2030 ja lähettää sen edelleen tiedoksi kaupunginhallitukselle ja valtuustolle.

Liikunta- ja kulttuurilautakunnan päätös:

Liikunta- ja kulttuurilautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.
